

Підсумки в Десяті Роковини Жовтневої Революції

Вступна промова Г. І. Петровського на історичній сесії Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету 8. жовтня 1927 р. в театрі ім. Т. Шевченка в Харкові

ГРИГОРІЙ ІВАНОВИЧ ПЕТРОВСЬКИЙ,
Голова Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету.

ЖОВТНЕВА РЕВОЛЮЦІЯ ЗНИЩИЛА КАПІТАЛІЗМ В БУВШІЙ РОСІЙСЬКІЙ ІМПЕРІЇ.

Велика соціалістична революція захопила всі трудящі шари, більш ніж 150 мільйонів населення колишньої російської імперії, що займали величезні простори на земній кулі. Жовтнева революція зривала величезний звід середніх національностей. Жовтневий переворот мав величезний вплив на низку революцій в інших країнах і тільки криваве та найжорстокіше придушення експлуататорами трудящих мас Баварії, Угорщини, Болгарії та інших країн не дало змоги утвердитися там радянським братерським республікам.

Велика Жовтнева революція, що утворила нашу трудову державу своїм земельним та робітничим законодавством, вплинула і продовжує впливати на низку буржуазних держав, що змушені провести у себе закони, що поліпшують стан робітників та селян.

Велика Жовтнева революція зривала в правах всі національності колишньої царської Росії і вивела з пригнобленого рабського стану й існування робітників та селян на ступінь велетенської участі в управлінні державою, подала зразок найкращого братерського співжиття трудящих мас всіх національностей.

Пролетарська Жовтнева революція раз на завжди знищи-

ла в нашій країні капіталістичне рабство і експлуатацію, прогнавши дворян, буржуазію, спекулянтів, ранг'є та інших паразитів. Роботу в цьому напрямку ще не закінчено. Цілковите знищення паразитизму в нашій країні залежатиме далі від розвитку пролетарських і селянських організацій і від виділення споміж них найкращих комуністичних елементів для соціалістичного будівництва в усіх галузях нашого господарства і нашого життя.

Велика Жовтнева революція утворила та закріпила в нас таку трудову конституцію, що обов'язує всіх трудящих братів активну участь в управлінні державою, поставила під контроль робітників та селян усі державні установи і цим раз на завжди утворила таке становище, при якому наші установи не можуть бути відірваними від народу, як це було раніш, коли під гнітом царату розвивався та панував найбільший в світі бюрократизм.

Жовтнева революція знизу доверху знищила всі привілеї, встановивши для державних та громадських установ пролетарський трудовий порядок, а це забезпечило таку перебудову господарства, що запобігало розкладові нинішнього пролетарського порядку і утворює шляхи для дальшого соціалістичного будівництва.

ЖОВТНЕВА РЕВОЛЮЦІЯ ОРГАНІЗУВАЛА МАСИ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗА.

Велика Жовтнева революція зробила приступною для широких мас науки і ця наука, що раніш служила деспотам і привілейованій класі, є нині досягненням широких трудящих мас. Наука і на далі буде величезною опорою трудящих мас для загаданого щастя людства. Велика Жовтнева революція утворила Союз Радянських Соціалістичних Республік для оборони справді вічних істин про те, що людина не повинна бути рабом у людини. Велика Жовтнева революція утворила всі умови для здійснення великих ідей людства.

За десять років Великої Жовтневої революції комуністична партія стала могутньою організацією, що нараховує в своїх лавах 1,200,000 передових робітників і селян, відданих справі міжнародної солідарності робітників. Комуністична партія йде попереду в боротьбі трудящих мас для здійснення братерства всіх народів.

Велика Жовтнева революція, як ніде, утворила в нашому Союзі велетенську професійну організацію, що охоплює 10 мільйонів пролетарів. Під керівництвом комуністичної партії ці професійні організації слу-

жать школою комунізму, де організовані пролетарі дають напрямки розвитку промисловості нашого Союзу і тим забезпечують її соціалістичний розвиток.

Велика Жовтнева революція, як ніде, утворила велику кооперативну організацію, що охоплює по всьому Союзові до 20 мільйонів трудящих і на перекір колишній глитайській та буржуазній кооперації, що мала на меті експлуатувати відсталі та пригноблені народні маси, нинішня кооперація об'єднує, головним чином, пролетарів в місті, бідняцькі та середняцькі шари на селі і тим усуває капіталістичні принципи серед них та вносить соціалістичну перебудову у взаємини людей.

Велика Жовтнева революція утворила Союз Комуністичної Молоді, що має в своїх лавах понад 2 мільйони робітничо-селянської молоді по всьому Радянському Союзі. І молоде покоління є зміною для старих ветеранів соціалістичної революції, щоб ще більш рішучо посувати діло комуністичного завойовання всіх народів і трудящих всіх країн.

Велика Жовтнева революція пробудила до творчої діяль-

сти віками гноблену цілу половину людства — жінок і утворила міцну півміліонну організацію жінок — делегаток, понад 150 тисяч членкинь міських і сільських рад по Союзу та 26 тисяч членкинь рад на Україні. Велика Жовтнева революція, як ніде, ґрунтовно змінила всю

політику виховання трудящих мас. Наш дитячий рух охоплює біля 450 тисяч юних піонерів і це є підставою для того, щоб думка цих піонерів, цієї нової зміни, була скерована по лінії правильного розуміння соціалізму і потреби здійснення справедливості на землі.

ЖОВТНЕВА РЕВОЛЮЦІЯ І ЗАГАЛЬНЕ РАДЯНСЬКЕ БУДІВНИЦТВО.

Жовтнева революція утворила велику систему рад, щоб втягти всі трудящі маси до державного і господарського будівництва і, не зважаючи на те, що важний тягар громадянської війни, голоду та стихійного лиха, забрав в нас в це десятиліття половину творчого будівництва, ми все-ж маємо величезні досягнення в галузі широкого революційного розмаху робітничої творчості в справі соціалізму.

Соціалізм, як говорив т. Ленін, може розвиватися в тому випадку, коли широка робітничо-селянська маса будуть втягнута до всіх галузей нашого державного і господарського будівництва, щоб де-далі забезпечити йому плянний розвиток і матеріальне поліпшення стану трудящих мас і їхню участь в радах. В нас на Україні нараховується нині понад 11,000 сілрад. Ці перші радянські осередки провадять адміністративно-господарську роботу, маючи завжди право і можливість зв'язати розвиток села з розвитком всієї соціалістичної держави.

Жовтнева революція розширила та змінила базу пролетарської диктатури в міських і сільських радах, що охоплюють понад 15 тисяч пролетарів-депутатів та скеровують міську культуру в річище соціальної перебудови всієї нашої країни.

Жовтнева революція примусила також перетворити адміністративне управління, щоб наблизити центральний уряд до низових радянських органів і тим збільшити контроль робітників і селян над усіма органами влади. Разом з тим, Жовтнева революція розв'язала велике завдання національного будівництва Союзу, забезпечивши кожній дрібній національності в окремих республіках цілковите та вільне самоуправління трудящих мас для засвоєння ідей комунізму, себто братерства між трудящими, до якої-б нації вони не належали.

Велика Жовтнева революція утворила цю систему для плянного будівництва держави і господарства і для участі в ньому всіх відділів робітників розумової та фізичної праці. Вона утворила в нас державний і місцевий бюджет, що по країні складає 571 мільйон карб. і є найголовнішим засобом для проведення в роботі держави тої соціалістичної політики, що її здійснює наш уряд. З метою розвитку як найбільшій самодіяльності мас, радянська система утворила райони та сільські бюджети, що мають у своєму розпорядженні сотні мільйонів карбованців та використовують їх для як найкращого забезпечення потреб соціалістичного розвитку нашої країни.

ЖОВТНЕВА РЕВОЛЮЦІЯ Й ГОСПОДАРСЬКИЙ РОЗВИТОК КРАЇНИ.

В галузі господарського розвитку велика Жовтнева революція примусила трудящих і пролетарську державу керувати всією націоналізованою промисловістю, чого нема в жодній країні. Загальна продукція нашої промисловості, рівняючи з передвоєнним часом, складає нині, за оцінкою в передвоєнних карбованцях, більше, ніж 113 процентів. Число робітників, зайнятих в ценовій промисловості на Україні, складало в 1912 р. — 495 тисяч, в 1927 р. в нашій ценовій промисловості працює 639 тисяч пролетарів. Ми наближаємося нині до тієї передвоєнної норми виробництва на одного робітника, що було в країні часи царизму, коли його підтримували всі капіталістичні уряди світу.

Таким чином буржуазні ідеології, які гадали, що робітни-

ча держава ніколи не впровадиться з тим, щоб поставити на ноги промисловість в нашій величезній країні, помилилися, вони не розуміють животворчої сили пролетарської революції, що набула величезних досягнень в підвищенні дисципліни праці й виробництва, досягнень, що їх зробили самі робітничі маси. Цим тільки і пояснюється проведення небувалої реформи — націоналізації промисловості, що нею керують без допомоги капіталістичних держав, власними зусиллями трудящі маси, під керівництвом кращих господарників із робітників та селян і радянських інженерів.

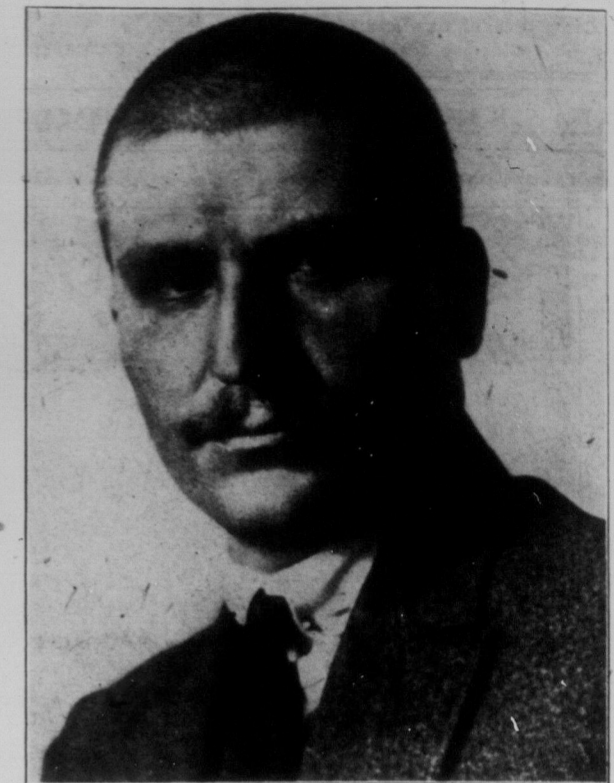
Через вороже ставлення до нас всіх буржуазних урядів ми повинні розвивати всі галузі господарства власними коштами, власними засобами тру-

ди. В цій галузі де-далі маємо все більш успіхи. Ще в 1924 р. на капітальні роботи в справі реконструкції нашої промисловості і збудування нової промисловості ми мали можливість вкласти тільки біля 55 мільйонів карб., а в 1927-28 р., напруженими зусиллями пролетаріату та селянства С.Р.С.Р. і зокрема України нам пощастило домогтися такого резерву коштів, що з них вкладається в капітальні роботи промисловості в біжучому році по С.Р.С.Р. понад мільярд двісті мільйонів карб., а з них біля 400 мільйонів по Україні. По всіх галузях нашої промисловості, на початку її розвитку наша держава могла в середньому платити робітникові тільки 12 карб. на місяць. В 1927 р. наше господарство вже так зміцніло, що середня заробітна плата робітника збільшилася в три рази і складає вже 36 карб.

Ми вступили також в смугу величезного розвитку електрифікації України. З моменту встановлення радянської влади на Україні міль електричних станцій збільшилася більше, ніж на 70 тисяч кіловат. І це в той час, коли ми лише тепер закладаємо і розвиваємо міль наших гідро-електричних станцій і станцій місцевого значіння. Наслідки цього будівництва повинні в найближчий час дати економію коштів, що йдуть на поширення та зміцнення нашої промисловості і здешевлення товарного виробництва.

Розвиток електрифікації захопив вже тисячі сіл. На Україні вже освітлюється понад 200 тисяч селянських дворів, електрику вживається також в сільському господарстві.

Все це, товариші, цюки що не дає нам ще тих певних наслідків в галузі здешевлення криму, потрібного нам для широкого народного споживання. Безумовно, в найближчий час, як тільки намічені нами величезні кошти буде вкладено в нашу промислову підприємства, ми матимемо значно кращі наслідки, ніж ми маємо тепер. Звичайно, коли-б ми мали більше коштів, ми ще більш розвивали-б як міську, так і сільську промисловість і через те держава нині напружує всі сили, вишукуючи ці кошти. Намічені в державно-позика на індустріалізацію країни в 209 мільйонів карб. по Союзу і 40 мільйонів по Україні дасть 25 мільйонів карб. для Дніпрельстану. Ми гадаємо, що ця позика принесе у вагу всіх робітників та селян і кожний товариш, трудящий робітник і селянин, зважуючи всі труднощі уряду, що вишукують кошти для розвитку індустріалізації нашої країни, допоможе йому провести цю позик для того, щоб швидче закінчити всі величезні промислові плани і домогтися, таким чином, найкращих наслідків.

ВЛАС ЯКОВЛЕВИЧ ЧУБАР,
голова Ради Народніх Комісарів України.

ЖОВТНЕВА РЕВОЛЮЦІЯ І СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО.

В галузі сільсько-господарської політики Жовтнева революція цілковито перетворила всі взаємовідносини на селі, передавши землю в селянське користування. Всі наші вороги тилилися, що без поміщиків і великих землевласників селянство не зможе відновити сільське господарство. Тим часом, в 1916 р. на території України нараховувалося 15,158,000 десятин засівної площі, а в 1927 р. ми маємо вже 19,269,000 десятин.

В галузі скотарства ми маємо також досягнення. Хоча копей, рівняючи з передвоєнним часом у нас не вистарчає на 13 або 15%, зате інші галузі скотарства у нас збільшились на 19%. Коли в 1919 р. загальна продукція сільського господарства складала трохи більше ніж 2 мільярди карбованців, то в 1927—1928 р.р. вона зросла до 2-ох мільярдів 166 мільйонів карб. Це поліпшення, хоч і не велике (5,4%), говорить за те, що селянство зуміло поставити своє господарство на ноги, без допомоги поміщиків і капі-

талістів, і що тепер воно має всі можливості для того, щоб надалі посувати вперед збільшення продукції сільського господарства.

Я не зупиняюся тут, товариші, на перспективі розвитку сільського господарства. Нагадаю тільки про те, що розвиток сільсько-господарського машино-будування у нас ще тільки починається. Поруч збільшення продукції старих заводів, уряд намічає збудувати цілу низку нових міських заводів та гадає перестаткувати ці заводи, що працюють в галузі сільсько-господарського машино-будівництва.

Все це для підвищення продуктивності сільського господарства. Всю ту продукцію, що вироблятиметься там, передаватиметься селу, сільським організаціям через сільсько-господарську кооперацію. На це ми будемо полагати в тому, що краще організувати бідняцько-середняцьку масу села і використати всі засоби для збільшення сільсько-господарського виробництва.

ЖОВТНЕВА РЕВОЛЮЦІЯ Й КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЄ БУДІВНИЦТВО.

Велика Жовтнева революція поставила на порядок денний загальне навчання населення з тим, щоб усю культуру й науку зробити приступною широким народним масам. Вам уже, товариші, відомий плян нашого уряду, що ми повинні закінчити ліквідацію неписьменності через 3—4 і найбільше через 5 років.

Я не говоритиму тут також про те, як під впливом професійних, робітничих і селянських організацій вкомплектуються середні й вищі школи. Не так давно про це був спеціальний доклад. Бажаючи широким трудящим масам придати як найбільше знання де-далі збільшується. Скрізь надзвичайно поширилися у нас книгозбірні, музеї, влаштуюється низку промислових і сільсько-господарських вистав, що знайомлять широку народну масу з нашою науковою думкою і цим утворюється величезне змагання в галузі творчості і винаходів серед робітників і селян. Ми утворили всі підстави для того, щоб дістати радянських фахівців в галузі науки як найшвидше, щоб використати їх у нашій промисловості та сільському господарстві.

Ось чому наша радянська інтелігенція буде величезним прогресивним чинником соці-

лістичного будівництва в нашій державі. До цього розвитку науки й культури необхідно приєднати ще величезну роботу в нашій книжково-газетно-видавничій діяльності. Ще не так давно наші українські газети та книжки були одиницями. Нині їх десятки і сотні тисяч поширилися по всій Україні. Таким чином, у великому Жовтневому перевороті пощастило провести небувалу реформу нижньої, середньої й вищої народної освіти, що в кілька разів перевищує передвоєнні досягнення в цій галузі й забезпечує надалі правильну організацію й зріст нашої радянської науки й культури. Коли раніш, під час царату і панування дворянства й буржуазії письменних в місті було 43%, а на селі 15%, то нині, всього тільки за 5 років нашої напруженої роботи в цій галузі ми маємо збільшення числа письменних в два рази, а по декуди і в три рази. Коли раніше тільки на селі бібліотека, то тепер ми маємо 3,500 сельбудів, 6,500 хат-читалень понад тисячу шкіл для ліквідації неписьменності і кілька тисяч пунктів, що працюють над ліквідацією неписьменності. А коли ще до цього додати величезний вплив на третій сторони.)

Десятий Всеукраїнський З'їзд Рад, що відбувся в Харкові, в театрі ім. Шевченка в дніх від 6-го до 10-го квітня 1927 року.